

законами України можливість людини і громадянина самостійно, ініціативно, систематично, на власний ризик діяти у сфері виробництва, розподілу, обміну, надання послуг, зайняття торгівлею та використання матеріальних благ з метою одержання прибутку.

Список використаних джерел:

1. Конституція України. – Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1996. – № 30.
2. Проблеми цивільного та підприємницького права в Україні// А.В. Ковач, 2012 .- 2006.-№7.-С. 65-67.
3. Різник С.В. Кабінет Міністрів України як організаційно-правова гарантія конституційного права людини і громадянина на підприємницьку діяльність / С.В.Різник // Часопис Київського університету права НАН України. - 2008. - № 2. - С.41- 44.

Рейдерство в Україні: проблема та способи запобігання

Федченко М.С., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Нескороджєна Л.Л.*

Реалії національної економіки викликали сьогодні дві негативних тенденції серед підприємництва усіх рівнів: по-перше, великий рівень збитковості бізнесу, у кращому випадку мінімальна рентабельність; по-друге, збільшення на ринку частки великого бізнесу, що цілком закономірно за наявного конкурентного середовища. Ці два фактори зумовлюють жорстку взаємодію між конкурентами і в результаті стимулюють рейдерство.

За даними Українського союзу промисловців і підприємців, в Україні діє 40–50 спеціалізованих рейдерських груп, що складаються з досвідчених юристів і економістів. Кількість рейдерських атак щороку перевищує 3000, а їх результативність становить понад 90 %. Поряд з цим, збитки від рейдерських захоплень оцінюються в 3–5 млрд. доларів щорічно, а середньостатистична норма прибутку рейдерів становить сотні відсотків. Масштаб захоплення приватної власності стає загрозливим не тільки для окремих галузей бізнесу, а й для держави загалом, оскільки призводить до погіршення інвестиційного клімату в країні, знищення окремих секторів бізнесу, зниження ефективності розподілу ресурсів і використання національного багатства, негативних змін якості структури власності, сприяє зростанню корупції у виконавчих, судових та правоохоронних органах. Взагалі, світове економічне співтовариство вважає рейдерство показником слабкості країни та її економіки [2, ст.17-18].

Дана тема мало вивчена науковцями, однак їй приділяють увагу юристи-практики. Серед небагатьох науковців, що проводили дослідження у сфері рейдерства слід відзначити Варналія З., Мазура І., Жорнокуя Ю.

Чимало фахівців зазначають, що основною проблемою того, що рейдерство в Україні існує і розвивається, є недосконалість судової системи та корупція в судах. З цим не можна не погодитись, оскільки велика частка успіху рейдерських атак залежить від рішень судів[1, ст.129].

Також одним із ключових чинників існування рейдерства в Україні є те, що на такому етапі розвитку держава не здатна швидко вдосконалювати законодавство. Це призводить до того, що деякі

нормативні акти або повністю, або частково втрачають свою актуальність, з'являються прогалини в законодавстві, а прийняття нових нормативних актів, як правило, має хаотичний характер.

Не останню роль у діяльності рейдерів відіграє корупція в державних органах. Корумпованість окремо взятих чиновників дає змогу рейдерам маніпулювати роботою державних органів, виконувати їх замовлення, що значно полегшує втілення задумів рейдерів у життя.

Для рейдерського захоплення підприємств використовують безліч способів - складових рейдерських схем: купівля, акції робітників, міноритаріїв, невдоволених акціонерів (учасників); відібрання заставлених акцій; отримання довіреності на право голосування; заборона у судовому порядку проведення чергових зборів акціонерів; ініціювання корпоративного конфлікту; дезінформування акціонерів; вплив на контрагентів і орендодавців; ініціювання цілеспрямованих перевірок уповноваженими органами складів або виробничих цехів та інше. Перелік цих методів серед рейдерів майже невичерпний.

Сьогодні для протидії незаконним атакам створений «Антирейдерський союз підприємців України», представництва якого вже відкриті у багатьох регіонах. Прийнято Постанову КМУ від 21 лютого 2007 року № 257 «Про утворення Міжвідомчої комісії з питань протидії протиправному поглинанню і захопленню підприємств». Власне, 16 вересня 2013 року відбулося перше засідання оновленого складу Міжвідомчої комісії з питань захисту прав інвесторів, протидії незаконному поглинанню та захопленню підприємств на якому тодішній Голова комісії доручив підготувати законопроект, яким буде визначено поняття «рейдерство» і введена за нього кримінальна відповідальність.

З урахуванням відсутності будь-яких спеціальних нормативних актів щодо протидії рейдерству, пропонувалося доповнити кримінальний кодекс відповідною статтею, що буде містити визначення рейдерства: «Рейдерство, тобто напад на підприємство, установу, організацію, вчинене за попередньою змовою групою осіб, поєднане із застосуванням фізичного або психічного насильства, або з погрозою застосування такого насильства, з метою протиправного заволодіння майном, - карається позбавленням волі на строк від 3 до 5 років».

Сучасні правознавці виробили наступні шляхи зниження рейдерських атак. По-перше, це необхідність реформування судової системи, з відповідним корегуванням процесуального права. По-друге, це необхідність всезагального підвищення культури підприємництва: це і прозорі, конкурентні відносини, і підтримання ділової репутації суб'єктів господарювання. По-третє, і найголовніше, це вдосконалення чинного законодавства. Наразі чималого вдосконалення потребують Господарський кодекс, Господарський процесуальний та Цивільно-процесуальний кодекси, Закон «Про господарські товариства», Закон «Про виконавче провадження». Також значного вдосконалення потребує податкова система України.

Окрім цього, вбачається доцільним посилення контролю податковими органами над суб'єктами підприємництва, які мають основну частку в статутному капіталі двох і більше юридичних осіб, що характерно для

рейдерства. Це дасть змогу ефективно викривати рейдерські групи і суттєво ускладнить реалізацію окремих схем захоплення підприємств. На рівні підприємства, якщо власники помітили планування рейдерського замаху необхідно посилити внутрішній контроль серед учасників, акціонерів; привернути увагу громадськості і правоохоронних органів до рейдерської атаки, у тому числі і шляхом публікацій в авторитетних ЗМІ; в межах закону максимально обмежити усіх працюючих за трудовим договором і контрактом до документів і важливої інформації про контрагентів, стани рахунків, дати поставок тощо; якщо стало відомо, що мета рейдерської атаки – нерухомість, доцільно у будь-який спосіб обтяжити даний об'єкт власності [3, ст. 21].

Як бачимо, з боку держави зроблено надто мало дієвих кроків для протидії рейдерству в Україні, разом з цим відбиття рейдерської атаки здебільшого є малоефективним і затратним, що пояснює статистику успішності рейдерства. В Україні рейдерство дійсно є надзвичайно актуальною проблемою в сучасному суспільстві, яка набирає статусу загрози національної безпеки України. Через нестійкість, корумпованість державних органів, прогалин у законодавстві, несформованих інституцій прав власності такий феномен в Україні не лише виникає, а й набирає високих темпів зростання. І хоча в розвинених країнах рейдерство є ефективним інструментом впливу на неефективні підприємства, у нас це інструмент перерозподілу власності та особистих інтересів. Боротьба з рейдерством має носити комплексний характер. У питанні протидії рейдерству повинні об'єднатися влада, парламент, бізнес, громадськість. Лише таким чином можливо значно скоротити кількість рейдерських захоплень в Україні.

Список використаних джерел:

1. Варналій З., Мазур І. Рейдерство в Україні: передумови та шляхи подолання.// Стратегічні пріоритети. -2007.- № 2.- С.129-136.
2. Вільна енциклопедія Вікіпедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki/>
3. Грек Б. М. Поняття та історичні передумови розвитку рейдерства в Україні / Б. М. Грек, Т. Б. Грек//Адвокат – 2010.-№9.- С.29-34.

Квотування за угодою України та Євросоюзу про асоціацію в ЄС

Юсіфлі А.Т.о, студент ННІППНАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Нескороджена Л.Л.*

Угода про асоціацію між Україною та ЄС дає змогу перейти від партнерства і співробітництва до політичної асоціації та економічної інтеграції, яка однозначно дасть переваги в якості вітчизняних товарів та стане рушійною силою та поштовхом для виводу більш якісних українських товарів на ринки інших, крім Європейських, країн де однозначно зможуть конкурувати на більш вигідних цінових умовах, що й дасть довготривалу, всіма очікувану економічну стабільність.

Одною з найважливіших складових частин угоди про асоціацію з ЄС є Угода про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС[1].

Після того як Україна і ЄС підписали угоду про асоціацію, протягом 10 років Україна поступово скасовуватиме ввізні мита на європейські